

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7608
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 1735
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/7/2025

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Ο αέρας της Θεσσαλονίκης είναι γεμάτος ρύπους που αρρωσταίνουν τους κατοίκους καθημερινά»

Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί τον νούμερο ένα παράγοντα περιβαλλοντικού κινδύνου για τους κατοίκους της Ευρώπης με τη χώρα μας να καταγράφει συστηματικά και διαχρονικά αρνητικές επιδόσεις και ευρωπαϊκές καταδίκες για τη μη συμμόρφωση με τις οριακές τιμές. Η ατμοσφαιρική ρύπανση στη Θεσσαλονίκη έχει προ πολλού ξεπεράσει τα προβλεπόμενα επιτρεπτά όρια, καταγράφοντας σταθερά από τις υψηλότερες συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων στην Ελλάδα.

Η ανακοίνωση της 8^{ης} Ιουλίου 2025 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προειδοποιεί για υπερβάσεις των $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ για PM10 (μικροσωματίδια) και καλεί τις ευάλωτες ομάδες, όπως καρδιοπαθείς και παιδιά με αναπνευστικά προβλήματα, να αποφεύγουν την έντονη άσκηση σε εξωτερικούς χώρους όταν οι τιμές φτάνουν τα $51\text{-}75 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Τις ίδιες επισημάνσεις κάνει και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με το Εργαστήριο Ελέγχου Ρύπανσης του Περιβάλλοντος του Τμήματος Χημείας να καταγράφει συστηματικά το πρόβλημα με έρευνες που δείχνουν την κρισιμότητα της κατάστασης. Μετρήθηκαν οι συγκεντρώσεις των μικροσωματιδίων PM10 και βρέθηκαν πάνω από τα επιτρεπτά όρια, όταν τα σωματίδια αυτά εισχωρούν στους πνεύμονες, ενώ και τα αυξημένα PM2.5 αυξάνουν τους κινδύνους για καρδιακές και αναπνευστικές παθήσεις. Το δε όζον, που δημιουργείται από τη ζέστη και τα καυσαέρια, γίνεται πιο επικίνδυνο το καλοκαίρι, ιδιαίτερα για παιδιά και ηλικιωμένους. Αν και το Μετρό Θεσσαλονίκης, από τον Νοέμβριο 2024, πιθανότατα μείωσε το 10-15% των ΙΧ (σε 212 τόνους CO₂ τη μέρα) σύμφωνα με την Elliniko Metro S.A. για PM10 και PM2.5 δεν έχουμε ακόμη καινούρια στοιχεία. Οι δε εργασίες της Flyover, σύμφωνα με τους ειδικούς, επιδεινώνουν περισσότερο την ατμόσφαιρα της Θεσσαλονίκης κάνοντας την κατάσταση, πολύ χειρότερη, την ίδια ώρα που η ΕΕ πιέζει για αυστηρότερα όρια για το 2030 ($10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ για PM2.5, $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ για NO₂).

Επιπρόσθετα, η τελευταία Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος για το 2024 επιβεβαιώνει ότι σημειώθηκαν πολύ σημαντικές υπερβάσεις στις τιμές του διοξειδίου του αζώτου (NO₂) στη Θεσσαλονίκη ενώ πάνω από τα επιτρεπόμενα όρια παραμένουν οι τιμές του όζοντος αλλά και οι συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων.

Υπάρχουν περιοχές στη Θεσσαλονίκη που η κατάσταση είναι πολλαπλώς επιβαρυμένη, όπως των δυτικών περιοχών, όπου καταγράφονται ανεπίτρεπτες εκπομπές μεθανίου, σύμφωνα με δορυφορικά δεδομένα του έγκυρου διεθνούς οργανισμού Carbon Mapper. Η τελευταία μέτρηση του παραπάνω Οργανισμού τον περασμένο Σεπτέμβριο, επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη εκπομπή μεθανίου. Στην ίδια περιοχή η δυσοσμία συνεχίζει να ταλαιπωρεί τους κατοίκους ενώ παράνομες καύσεις καλωδίων από “συλλέκτες μετάλλων” συνιστούν καθημερινή πρακτική, με επικίνδυνα αέρια να επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο την ατμόσφαιρα της περιοχής.

Στον προηγούμενο κοινοβουλευτικό μας έλεγχο για το ίδιο θέμα, με απογοήτευση και ανησυχία διαπιστώσαμε ότι παρά την καταδίκη (C/70/2021), παρά τις προειδοποιήσεις επιστημόνων και γιατρών, ΥΠΕΝ και Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ως αρμόδιοι, δεν έχουν κάνει το παραμικρό για την αντιμετώπιση ενός τόσο σοβαρού ζητήματος. Εντούτοις, ενημερωθήκαμε ότι η απάντηση της Πολιτείας σε αυτό, είναι τα προγράμματα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» και «ΑΛΛΑΖΩ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΑ». Καμία αναφορά δεν έγινε από το ΥΠΕΝ για το Σχέδιο Δράσης, η έλλειψη του οποίου αποτελεί τη μία από τις αιτίες για την καταδίκη της χώρας.

Επειδή καθημερινά εκφράζονται οι ανησυχίες πλήθους πολιτών και επιστημόνων για την κατάσταση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στη Θεσσαλονίκη,

Επειδή η αέρια ρύπανση στοιχίζει ανθρώπινες ζωές σύμφωνα με μελέτες,

Επειδή έχουν περάσει έξι (6) χρόνια και κανένα μέτρο δεν έχει ληφθεί στην πόλη με κόστος στην υγεία του πληθυσμού και πιθανή δεύτερη παραπομπή στο Ευρωπαϊκό . Δικαστήριο με επιβολή προστίμου

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός

- 1) Ποιες δράσεις έχουν υλοποιηθεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη Θεσσαλονίκη, τότε και με ποια αποτελέσματα;
- 2) Έχει διαπιστωθεί από το ΥΠΕΝ η παρουσία μεθανίου στη δυτική Θεσσαλονίκη; Έχει εντοπίσει την πηγή εκπομπής; Σκοπεύει να αναλάβει κάποια δράση αντιμετώπισης; Ποιες μετρήσεις έχουν γίνει και από ποιους φορείς για τις εκπομπές μεθανίου στη δυτική Θεσσαλονίκη;
- 3) Η μελέτη εφαρμογής του ΟΦΥΠΕΚΑ σε ποιο στάδιο υλοποίησης βρίσκεται;

- 4) Ποια είναι τα αριθμητικά αποτελέσματα (ωφελοούμενοι μέχρι σήμερα) στην ποιότητα της ατμόσφαιρας της πόλης της Θεσσαλονίκης από τα δύο προγράμματα (Εξοικονομώ, Αλλάζω θερμοσίφωνα) των οποίων γίνεται επίκληση ως λύση στο πρόβλημα; Πόσοι καυστήρες έχουν αλλάξει έως σήμερα; Ποιες είναι οι επίσημες εκτιμήσεις του ΥΠΕΝ για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας από αυτά;
- 5) Πώς έχει προωθήσει τα προγράμματα αυτά στα νοικοκυριά της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας; Τι κίνητρα έχει δώσει;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε για την ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών, όπως μας υποβληθούν σχετικά έγγραφα, μελέτες και στοιχεία που συνοδεύουν τις απαντήσεις σας στα ερωτήματά μας.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννούλης Χρήστος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Βέττα Καλλιόπη

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Παρθενόπη (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος